

VETEX

Inspectieresultaten 2020

Deze factsheet geeft inzicht in resultaten van de controles op de export van onverwerkte mest uitgevoerd in het jaar 2020.

De Nederlandse veehouderijbedrijven produceren meer dierlijke mest dan dat er plaatsingsruimte in Nederland beschikbaar is. Het mestoverschot wordt voor een belangrijk deel geëxporteerd. De NVWA ziet toe op de regelgeving met betrekking tot het op de juiste wijze exporteren van onverwerkte dierlijke meststoffen (VETEX). Daarmee wordt zoveel mogelijk voorkomen dat door de export van onverwerkte mest dierziekten verspreid worden.

Wettelijk kader

Bij de export van dierlijke mest moet aan verschillende regels worden voldaan en zijn exportdocumenten nodig. Deze regels staan onder andere in de volgende wetten en verordeningen: Verordening (EG) nr. 1069/2009 en de Uitvoeringsverordening (EU) nr. 142/2011 (dierlijke bijproducten DPD), Meststoffenwet en Besluit dierlijke producten. Voorafgaand aan de export moet dit bij de NVWA worden gemeld. Bij de export van onbewerkte dierlijke mest zijn zogenoemde gezondheidscertificaten vereist die door een NVWA-dierenarts van de afdeling Certificering op afstand (COA) worden afgegeven. De exportcontroles van deze factsheet zien toe op het voldoen aan met name de veterinaire voorwaarden die ten grondslag liggen aan het gezondheidscertificaat.

Werkwijze

Controleonderdelen

De fysieke controle op export van mest heeft betrekking op het toezicht op de naleving van de veterinaire bepalingen (DPD) bij grensoverschrijdend vervoer van meststoffen.

In de controle is tevens aandacht voor andere onderwerpen, zoals het vervoersbewijs dierlijke meststoffen (VDM), het mestmonster en de AGR/GPS-apparatuur. Ook wordt er gecontroleerd op aspecten in de regelgeving voorafgaand aan het laden en vervoeren van mest.

Doelgroep

In principe kunnen alle exporteurs in alle gebieden gecontroleerd worden die onverwerkte mest willen exporteren. De nadruk ligt op de zogenoemde GGH-gebieden (gebiedsgerichte handhaving) waar de NVWA haar inzet intensificeert in het kader van de Versterkte Handhavingsstrategie (VHS) mest. In principe worden exporten steekproefsgewijs gecontroleerd. Echter, kan het bij een aanleiding voorkomen dat een bedrijf op verzoek van COA gericht wordt gecontroleerd.

Aangepaste werkwijze vanwege coronamaatregelen

Het jaar 2020 was uitzonderlijk voor alle activiteiten en projecten waaraan het vervoerteam uitvoering geeft. Vanaf half maart tot en met begin juni 2020 kon wegens coronarestricties geen uitvoering gegeven worden aan het project VETEX, omdat het onaangekondigde karakter van de controles niet te verenigen was met de coronamaatregelen om het verspreiden van het virus tegen te gaan.

Interventiebeleid

VETEX-inspecties worden voornamelijk bestuursrechtelijk afgehandeld met een rapport van bevindingen ten behoeve van team Bestuurlijke maatregelen 1 (BM1) van de NVWA, dat een bestuurlijke boete kan opleggen. In sommige gevallen kan door de inspecteur schriftelijk gewaarschuwd worden.

Het specifiek interventiebeleid dierlijke bijproducten (DBP) beschrijft de interventiegrenzen en de interventies voor specifieke overtredingen bij de export van onverwerkte mest. Bij de controle kan onderscheid gemaakt worden in herstelbare en niet-herstelbare overtredingen. Bij constatering van een niet-herstelbare overtreding wordt de gezondheidsverklaring direct ingenomen.

Resultaten

Aantal inspecties en controleresultaten

In 2020 waren er 25.149 aangemelde exporttransporten van mest waarbij een gezondheidscertificaat is afgegeven door de NVWA. Naar aanleiding van deze meldingen zijn er in 2020 86 inspecties uitgevoerd, waarvan 39 in een GGH-gebied. 1 inspectie was op verzoek van COA uitgevoerd naar aanleiding van een klacht van een buitenlandse instantie.

14 inspecties zijn niet-akkoord bevonden. Bij deze exporttransporten zijn in totaal 17 bevindingen naar voren gekomen (er kunnen meerdere bevindingen per transport worden afgedaan) (tabel 1).

bevindingen	aantal
Transport (VDM, AGR/GPS, Wegen en bemonsteren)	6
Administratieve verplichtingen (Registratie, AGR/GPS, exportmeldingen)	3
Dierlijke bijproducten (gezondheidscertificaat, reinigen & ontsmetten, lekvrij/afdekken)	8

Tabel 1: bevindingen

Vervolgacties en/of sanctiemaatregelen

Voor elke overtreding is een maatregel genomen conform het interventiebeleid. In totaal zijn er 18 vervolgacties genomen (tabel 2). Er kunnen meerdere bevindingen per controle worden afgedaan en eventueel ook meerdere maatregelen per bedrijf getroffen worden.

vervolgacties en/of sanctiemaatregelen	aantal
Rapport van bevindingen (RVO)	9
Rapport van bevindingen (BM1)	8
Schriftelijke waarschuwing	1
Totaal	18

Tabel 2: vervolgacties en/of sanctiemaatregelen

Conclusie

Op basis van deze inspecties conclusies te trekken over de naleving van de sector als geheel is lastig. Mede door de coronamaatregelen is een te klein deel van de sector geïnspecteerd. De inspecties leveren wel een voorzichtig toezichtbeeld op; dit geeft de mate van naleven weer bij de geïnspecteerde bedrijven. Bij deze inspecties levert dit een nalevingsbeeld van 84% op.